

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Antropologia literatury wykład (Wykład), PG_00133597						
Kierunek studiów	Filologia polska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2025/2026		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			1.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Teorii Literatury i Krytyki Artystycznej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Anna Filipowicz				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr hab. Dariusz Szczukowski				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
	Dodatkowe informacje: • Wykład problemowy • Wykład konwersatoryjny						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		1.0		9.0	25
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z antropologicznym wymiarem dzieł literackich i komunikacji literackiej, ze szczególnym uwzględnieniem osoby autora i osoby czytelnika oraz ich spotkania w różnych doświadczeniach lekturowych i pozalekturowych. Obok wyposażenia w wiedzę z zakresu antropologii literatury student ma uzyskać umiejętność pogłębionej interpretacji dzieł literackich w perspektywie doświadczenia egzystencji.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FPMU2_U01] Posiada pogłębione umiejętności badawcze z zakresu literaturoznawstwa, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie literaturoznawstwa.	K_U01 - student posiada pogłębione umiejętności badawcze z zakresu antropologii literatury, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie literaturoznawstwa.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[FPMU2_W02] Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę ogólną dotyczącą literaturoznawstwa i metodologii badań literackich.	K_W02 student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę ogólną dotyczącą literaturoznawstwa i metodologii badań literackich, niezbędną do rozpatrywania problemów z zakresu antropologii literatury	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[FPMU2_W01] Posiada pogłębioną wiedzę o powiązaniach literaturoznawstwa z innymi obszarami humanistyki oraz wybranymi obszarami nauk społecznych, w szczególności kulturoznawstwem, naukami o sztuce, filozofią, historią, psychologią, socjologią oraz jest świadom podstawowych problemów i możliwości badawczych wynikających z powiązania tych obszarów.	K_W01 student posiada pogłębioną wiedzę o powiązaniach antropologii literatury z innymi obszarami humanistyki oraz wybranymi obszarami nauk społecznych, w szczególności kulturoznawstwem, naukami o sztuce, filozofią, historią, psychologią, socjologią oraz jest świadom podstawowych problemów i możliwości badawczych wynikających z powiązania tych obszarów	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[FPMU2_K01] W sposób odpowiedzialny wykorzystuje wiedzę literaturoznawczą przy podejmowaniu różnorodnych zadań i projektów zgodnie z regułami, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.	K_K01 - student w sposób odpowiedzialny wykorzystuje wiedzę z zakresu antropologii literatury przy podejmowaniu różnorodnych zadań i projektów zgodnie z regułami myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[FPMU2_W03] Zna teoretyczne założenia współczesnych badań literaturoznawczych i ich historię.	K_W03 - student zna teoretyczne założenia współczesnych badań literaturoznawczych i ich historię	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[FPMU2_K03] Systematycznie uczestniczy w międzynarodowym życiu kulturalnym a zwłaszcza literackim, interesuje się aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi i potrafi zachęcać innych do kontaktów z kulturą i kreuje przestrzeń humanistyczną zgodnie z zasadami gospodarności.	K_K03 - student systematycznie uczestniczy w międzynarodowym życiu kulturalnym a zwłaszcza literackim, interesuje się aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi i potrafi zachęcać innych do kontaktów z kulturą i kreuje przestrzeń humanistyczną zgodnie z zasadami gospodarności.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
Treści przedmiotu	Czym zajmuje się antropologia literatury? Antropologia literatury a literaturoznawstwo. Antropologia literatury a antropologia kultury. Literatura jako sztuka wypowiedziana ludzkiego doświadczenia. Dzieło literackie w perspektywie komunikacji międzykulturowej. Literatura jako archiwum egzystencji. Geografia doświadczenia (np. Berlin Grassa, Gombrowicza i Stasiuka; Gdańsk Grassa, Chwina i Huellego). Literatura i używki (np. Mickiewicz i nikotyna, Słowacki i opium, Witkacy i peyotl, Przybyszewska i morfina, Pilch i alkohol). Pisarstwo jako (auto)terapia. Choroba jako źródło literatury. Od rękopisu do dzieła w toku (Mickiewicz i fobia pisma; Tadeusz Różewicz rozrzuca Kartotekę). Pisarz i jego głos (książki mówione, autorskie audiobooki: Miłosz czyta Mickiewicza, Michał Witkowski czyta Lubiewo). Ciało pisarza. Literatura i pleć (Listy do matki Słowackiego przypadki Narcyzy Żmichowskiej i Marii Komornickiej, poezja kobieca Rafała Wojaczka). Twarz poety. Teatralizacje autora medialne wizerunki pisarzy. Ucieleśnienie tekstu (nowela Tomasza Manna i film Lucchino Viscontiego; pierwowzór bohater literacki odtwórca filmowy). Od deklamacji do slamu sceniczne wcielenia Gustawa-Konrada (Jerzy Trela w Dziadach Swinarskiego, Gustaw Holoubek w Lawie Konwickiego, Mariusz Benoit w Klubie polskim). Antropologia lektury - "książki zbójce" (lektury dzieciństwa, inicjacje literackie, książki "trujące"). Czytanie biblioteka. Kanon i prywatne księgozbiory. Grafomania i pornografia literatury jako samozaspokojenie.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	obecność na zajęciach	100.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>D.Riesman, Tradycja mówiona i pisana, "Odra" 1975, nr 3; W. Ong Przekształcanie się środków przekazu: mówiona książka, "Pamiętnik Literacki" 1990, z. 1; M. Białoszewski O tym Mickiewiczu jak go mówię, "Odra" 1967, nr 6; J.-Ch. Gille-Maisani Adam Mickiewicz. Studium psychologiczne. Od dzieciństwa do Dziadów części trzeciej, Warszawa 1996; Z. Majchrowski, Cella Konrada. Powracając do Mickiewicza, Gdańsk 1998. Z.Łempicki, Świat książek i świat rzeczywisty [w:] tegoż, Wybór pism, t. I: Renesans, Oświecenie, Romantyzm i inne studia z historii kultury, Warszawa 1966; M.Głowiński Książki, których nie przeczytałem za młodu [w:] tegoż, Czarne sezony, Warszawa 1998; A.Stasiuk Jak zostałem pisarzem. Próba autobiografii intelektualnej, Czarne 1998</p> <p>Fadiman, Zaślubiny księgozbiorów, w: Ex libris. Wyznania czytelnika, Izabelin 2004.</p> <p>J.S.Bystron, Napisy [w:] tegoż, Tematy, które mi odradzano. Pisma etnograficzne rozproszone, oprac. L. Stomma, Warszawa 1980; O, i tak. Rozmowa z Marią Janion, Res Publica Nowa nr 154 (lipiec 2001) lub B.N. Łopieńska, Męka twórcza. Z życia psychosomatycznego intelektualistów, Warszawa 2004; M. Białoszewski, Zawał, Warszawa 1977; S. Mrozek vel Baltazar Autobiografia, Warszawa 2006, s. 9-10. J.Brach-Czaina (Jolanta córka Ireny wnuczka Bronisławy prawnuczka Ludwika), Błony umysłu, Warszawa 2003. Norwid Czarne kwiaty (wyd. różne); J.M.Rymkiewicz Czaszka Słowackiego, [w:] tegoż, Słowacki. Encyklopedia, Warszawa 2004; R. Koziołek Stabnąca ręka [w:] tegoż, Ciała Sienkiewicza. Studia o płci i przemocy, Katowice 2010; W. Reymont Ostatnie odwiedziny u Wyspiańskiego [w:] Wyspiański w oczach współczesnych, oprac. Leon Płoszewski, t.II, Kraków 1971; P. Matywiecki Twarz Tuwima, Warszawa 2007 (fragmenty); Stasiuk Twarz Samuela Becketta [w:] tegoż, Tekturowy samolot, Wołowiec 2001; T. Różewicz "Teatralizacja" poezji, poetów i innych [w:] tegoż, Proza 3 (Utworki zebrane), Wrocław 2004. T. Żeleński (Boy) Romans Gabrielli w: tegoż Ludzie żywi, Warszawa 1929 lub in. ; T. Różewicz Miłość lesbijska w romantycznym przebraniu [w:] Przygotowanie do wieczoru autorskiego, Warszawa 1977; M. Janion, Gdzie jest Lemańska?! [w:] Odmieńcy. Red. M. Janion, Z. Majchrowski, Gdańsk 1082; R. Wojacek Utworki zebrane, Wrocław 1976 lub n. A.Mickiewicz Pan Baron (Dzieła, Wyd. Rocznicowe, t. II: Poematy); S.I.Witkiewicz Narkotyki. Niemyte dusze, Warszawa 1975; S.Przybyszewska, Listy, t. I-III, Gdańsk 1978-1985 (fragmenty); J. Pilch Pod Mocnym Aniołem, Kraków 2003; G. Grass, Przy obieraniu cebuli, Gdańsk 2007; W. Gombrowicz Dziennik 1961-1969 (wyd. różne), tu: "Dziennik berliński" 1963; Z. Majchrowski, Uliczne przejścia Gombrowicza [w:] Księga Janion. Red. Z. Majchrowski, S. Rosiek, Gdańsk 2006; Stasiuk, Dojczland, Wołowiec 2007. Cz.Miłosz, Mały traktat o grafomanii, "Rzeczpospolita" z 05.04.2000; J. Ziomek, Pornografia i obscenum w: tegoż Powinowactwa literatury, Warszawa 1980; J.M.Coetzee, Obraz. Eseje o cenzurze, przeł. Marek Król, Kraków 2011 (rozdz.3: "Kochanek Lady Chatterley": skaza pornograficzności).</p> <p>Materiały audio/wideo wykorzystywane we fragmentach w toku zajęć Miłosz czyta Mickiewicza (CD) Michał Witkowski czyta Lubiewo (CD); Dziady w inscenizacji Konrada Swinarskiego (dvd); Lawa. Filmowa opowieść o "Dziadach", reż. T.Konwicki (dvd); Klub polski, reż. P.Miśkiewicz (dvd); Śmierć w Wenecji (1971), reż. L.Visconti (dvd); Parę osób, mały czas (2005), reż. A.Barański (dvd); Kartoteka rozrzucona. Próby (dvd).</p>
-----------------------	-------------------------	--

	Uzupełniająca lista lektur	<p>Antropologia i literatura, Teksty Drugie 2007 nr 6 (artykuły A. Łebkowskiej, M. P. Markowskiego, R. Nycza); W. Iser, Czym jest antropologia literatury? Teksty Drugie 2006 nr 5; M. Dernałowicz Piotr Odmieniec Włast [w:] tejże, Cudze życie, Warszawa 2008; T. Mann, Śmierć w Wenecji (wyd. różne); J. Pilch Bezpownotnie utracona leworęczność, Kraków 1998; T. Różewicz, Kartoteka. Kartoteka rozrzucona, wstęp Z. Majchrowski, Kraków 1997;</p> <p>Cykl artykułów Bohater naszych czasów, "Tygodnik Powszechny" 2007 (np. Marek Bińczyk, Stefan Chwin, Paweł Helle, Agnieszka Glińska, Anna Nasiłowska, Eustachy Ryłski) http://tygodnik.onet.pl/14,236,bohater_naszyc_hasow,temat.html ; P. Bayard, Jak rozmawiać o książkach, których się nie czytało, Warszawa 2008; S. Barańczak, Książki najgorsze i parę innych ekscesów krytycznoliterackich, Poznań 1990; H. Markiewicz, Mój życiorys polonistyczny z historią w tle, Kraków 2003; S. Sontag, Choroba jako metafora. AIDS i jego metafory, Warszawa 1999; S. Sontag, Wyobrażenia pornograficzne, "Teksty" 1974 nr 2.</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<p>Czym zajmuje się antropologia literatury? Antropologia literatury a literaturoznawstwo. Antropologia literatury a antropologia kultury. Literatura jako sztuka wypowiedzania ludzkiego doświadczenia. Dzieło literackie w perspektywie komunikacji międzykulturowej. Literatura jako archiwum egzystencji. Geografia doświadczenia (np. Berlin Grassa, Gombrowicza i Stasiuka; Gdańsk Grassa, Chwina i Huellego). Literatura i używki (np. Mickiewicz i niktyna, Słowacki i opium, Witkacy i peyotl, Przybyszewska i morfina, Pilch i alkohol). Pisarstwo jako (auto)terapia. Choroba jako źródło literatury. Od rękopisu do dzieła w toku (Mickiewicz i fobia pisma; Tadeusz Różewicz rozrzuca Kartotekę). Pisarz i jego głos (książki mówione, autorskie audiobooki: Miłosz czyta Mickiewicza, Michał Witkowski czyta Lubiewo). Ciało pisarza. Literatura i pleć (Listy do matki Słowackiego przypadki Narcyzy Żmichowskiej i Marii Komornickiej, poezja kobieca Rafała Wojaczka). Twarz poety. Teatralizacje autora medialne wizerunki pisarzy. Ucieleśnienie tekstu (nowela Tomasza Manna i film Lucchino Viscontiego; pierwowzór bohater literacki odtwórca filmowy). Od deklamacji do slamu sceniczne wcielenia Gustawa-Konrada (Jerzy Trela w Dziadach Swinarskiego, Gustaw Holoubek w Lawie Konwického, Mariusz Benoit w Klubie polskim). Antropologia lektury - "książki zbójcekie" (lektury dzieciństwa, inicjacje literackie, książki "trujące"). Czytanie biblioteka. Kanon i prywatne księgozbiory. Grafomania i pornografia literatura jako samozaspokojenie.</p>	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.